

§ 142

Dnr 2019/01056

Remiss – E.ON Energidistribution AB, ansökan om nätkoncession för dubbla kraftledningar, luftledningar, till Vivstavarvs industriområde

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar:

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avge yttrande med synpunkter i enlighet med rubriken Överväganden nedan.

Nedgrävning av alternativ sjökabel från nuvarande transformatorstation till punkt B1 i figur 15 i miljökonsekvensbeskrivningen från februari 2019.

Beredningens förslag till beslut:

Beredningen föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta i enlighet med miljö- och byggkontorets förslag till beslut med följande tillägg.

Nedgrävning av alternativ sjökabel från nuvarande transformatorstation till punkt B1 i figur 15 i miljökonsekvensbeskrivningen från februari 2019.

Ärendet

Miljö- och byggkontoret har granskat och sammanfattat ärendet enligt nedan.

”Förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avge yttrande med synpunkter i enlighet med rubriken Överväganden nedan.

Ärendet

Energimarknadsinspektionen (EI) har till Timrå kommun remitterat ansökan från E.ON Energidistribution AB (E.ON) om tillstånd att bygga och använda två kraftledningar, luftledningar, från industriområdet Vivstavarv till fastlandet i Timrå kommun. I ansökan ingår återkallelse av nätkoncession för befintlig kraftledning till Vivstavarvs industriområde. Den kraftledningen ligger i stort sett i samma sträckning och ska raseras.

EI vill ha yttrande senast 30 september 2019.

Miljö- och byggnadsnämnden

Förklaring av ärendet

Industriområdet ligger inom fastigheten Vivstavarv 1:64 och på den utskjutande långsmala halvö som ursprungligen bestod av tre öar innan de under sågverkstiden sammanbands, först med spångar eller träbroar och sedan genom utfyllnader så att en halvö med beständig landförbindelse skapades.

Samråd inför ansökan

Ansökan har föregåtts av samråd enligt 6 kap. miljöbalken. Nämnden har i det ärendet yttrat sig 2018-11-12. Nämnden har sammanfattningsvis förordat ”mark och/eller sjökabel med hänsyn till samhällsnyttan och att det medför mindre intrång i landskapsbilden samt mindre risk för elektromagnetisk strålning”.

Ansökan

E.ON ansöker om två nya 130 kV kraftledningar till Vivstavarvs industriområde för att möjliggöra utveckling av området med elintensiv verksamhet. Ledningarna ska sträcka sig mellan en befintlig transformatorstation inom industriområdet och två befintliga kraftledningar på fastlandet. Ledningarna ska utföras som luftledningar och till största delen sambyggda i gemensamma stolpar.

Inför sin ansökan har E.ON närmare studerat två alternativ, 1 och 2. Det första är det sökta.

Alternativ 1 innebär rasering av befintlig luftledning till Vivstavarvs industriområde och uppförande av två nya luftledningar i samma stråk i stora drag och med något högre höjd. Vidare ingår borttagande av kopplingsstationen nordöst om Vivstavarvs bruksmiljö på fastlandet.

Alternativ 2 innebär att befintlig luftledning blir kvar och att den andra ledningen blir markförlagd. Vidare behålls kopplingsstationen.

Befintlig 130 kV luftledning i ungefär samma sträckning ska raseras och ersättas med de nya kraftledningarna samt att kopplingsstationen i norra änden av den berörda ledningssträckan ska tas bort eftersom den inte behövs med det sökta alternativet. Däremot behöver den vara kvar om alternativ 2 realiserar. Ansökan om återkallelse av nätkoncession för befintlig ledning gäller enbart under förutsättning att nätkoncession medges för de nya elledningarna och verksamhet kommer till stånd på industriområdet som ska anslutas. I annat fall avser E.ON att ha kvar befintlig elledning i nuvarande utförande. Ett beslut måste utformas under dessa förutsättningar.

Ansökan innehåller en komplettering på följande punkter:

- Kostnadsberäkning för huvudalternativ och jämförelsealternativ,
- Huruvida de impregneringsmedel som övervägs är godkända av kemikalieinspektionen,
- Utvecklat resonemang kring påverkan på fjällgås samt
- Förtydligande av varför konsekvenserna för kulturmiljön bedömts bli små för alternativ 2.

Alternativ 1 beräknas kosta ca 31,5 MSEK. Saknas här gör kostnaden för rasering av kopplingsstationen. Alternativ 2 beräknas kosta 52,1 MSEK.

Den impregneringsmetod som ska användas består av dels impregnering, dels efterbehandling. Impregneringen sker med ett krom- och arsenik kopparbaserat träskyddsmedel klass 2, ett metallsalt bestående av produkterna med varubeteckningarna Wolmanit CX-8 och Tanalith E3463. Efterbehandlingen sker med RVP Repellent, som är en blandning av mineral och vegetabiliska oljor. Impregneringen motsvarar enligt ansökan "NTR A Pole som är godkänd enligt Kemikalieinspektionen för aktuell användning".

För fjällgås bedöms de planerade ledningarna medföra en viss ökad kollisionsrisk för fåglar. För att motverka detta kommer topplinorna, som enligt tillgänglig forskning verkar vara det som oftast orsakar fågelkollisioner, markeras med fågelavvisare. E.ON bedömer inte att det finns något behov av att anpassa tidpunkt för byggnation av ledningarna med hänsyn till fjällgås då det inte finns några uppgifter om häckning i området utan endast uppgifter om rastning.

Påverkan på kulturmiljön bedöms vara begränsad för både alternativ 1 och alternativ 2. För alternativ 1 bedöms påverkan bli obetydlig och för alternativ 2 bedöms den bli liten. Att påverkan av alternativ 2 bedöms bli något större vilket grundar sig i att risken för skador på kända och eventuellt okända kulturhistoriska lämningar torde vara betydligt större då omfattningen av de grävarbeten som behövs för alternativ 2 är många gånger större än i alternativ 1.

Under driftskedet bedöms påverkan, visuell påverkan, bli likartad för båda alternativen. Denna påverkan bedöms bli något större för huvudalternativet då det innebär högre stolpar och fler faslinor än befintlig luftledning.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Av MKB:n framgår att E.ON bedömer att alternativ 1 är mest lämpligt med avseende på miljöpåverkan, nätstruktur och kostnad. Förväntade miljöeffekter av alternativ 1 bedöms främst bestå av synbarhet i landskapet och någon förhöjd kollisionsrisk för fåglar. Alternativ 2 bedöms främst medföra konsekvenser i form av större risk för spridning av föroreningar och påverkan på kulturhistoriska lämningar. Båda alternativen bedöms vara förenliga med berörda detaljplaner.

Som underlag till MKB:n finns en naturvärdesinventering. Sammanfattningsvis säger den bland annat att "utredningsområdet domineras av starkt påverkad miljö och endast ett fåtal mindre områden med visst naturvärde identifierades vid fältinventeringen. Dessa består dels av anlagda miljöer som med tiden utvecklat naturvärden, dels av havsstrand som trots en stark grad av påverkan bibehållit en viss grad av naturvärde."

I övrigt kan nämnas att de rödlistade arter som finns kända i och intill utredningsområdet uteslutande är fåglar. "Området besöks av flyttfåglar som uppehåller sig i jordbruksmark, i lövskog och havet intill Vivstavarvs udde, däribland fjällgås, som är rödlistad i kategorin CR (akut hotad). Därutöver finns stationär förekomst av havsörn i området."

Miljö- och byggnadsnämnden

Naturvärdesinventeringen har varit ett underlag till övervägda relevanta hänsynstaganden och skyddsåtgärder.

Som underlag till finns också en miljöteknisk markundersökning, som på motsvarande sätt har bidragit till MKB:n.

Påverkan på landskapsbilden

Som mest kommer det att krävas förhållandevis höga, ca 40 m, höga stolpar. Skillnad i stolphöjd jämfört med nuvarande stolpar blir i normalfallet ca 5 m. På fastlandssidan norr om sjöspannet har E.ON valt att utforma ledningarna i separata träportalstolpar för att minimera synbarheten främst från den kulturhistoriskt intressanta bebyggelsen i Vivstavarv. Det kommer också att bli dubbelt så många s.k. faslinor som idag, sex st istället för tre st. Dessa skillnader kommer enligt MKB:n sannolikt att öka synligheten i viss mån från några utblickar i området, främst vyn från fastlandet ut mot havet och udden. Vidare bedöms ledningarnas visuella påverkan endast till mindre del avvika från hur det ser ut idag.

Konsekvenserna för landskapsbilden bedöms enligt MKB:n sammantaget bli små till måttliga.

Elektromagnetiska fält

Den valda utformningen med huvudsakligen sambyggnation och triangelformade faslinor är gynnsam med avseende på magnetfältsutbredning. Sammanfattningsvis konstateras i MKB:n att inga platser där människor vistas stadigvarande kommer att få förhöjda magnetfältsnivåer till följd av de planerade ledningarna. De magnetiskafälten från de planerade ledningarna bedöms sammantaget ge upphov till obetydliga konsekvenser för människors hälsa och miljö.

Samlad bedömning

I sammanställningen av konsekvenserna av de två alternativen framstår att påverkan på landskapsbilden är den fråga som väger tyngst. I MKB:n bedöms skillnaden i påverkan på landskapsbilden mellan de båda alternativen dock inte vara avgörande.

Lagstiftning

För att få bygga och använda en kraftledning krävs tillstånd, s.k. nätkoncession enligt ellagen (1997:857). Föreskriven samrådsprocess har skett enligt 6 kap. miljöbalken. Efter avslutad samrådsprocess kan ansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning lämnas in hos Energimarknadsinspektionen för prövning.

Överväganden

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer efter en sammanvägd bedömning av de nya ledningar som ska uppföras och de skäl som framförs för sökt alternativ samt att kopplingsstationen ska tas bort, att ansökan är får anses vara godtagbar med hänsyn till landskapsbilden.

Nämnden bedömer att det behövs en anmälan enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Anmälan behöver innehålla en beskrivning av de planerade arbetena som krävs både för rivning av befintlig ledning och kopplingsstation samt uppförande av ny ledning och arbeten på transformatorstation. Det är av stor vikt att dioxinföreningar analyseras på de platser där arbete i mark ska förekomma ute på Vivstavarvsområdet. Den miljötekniska markundersökningen är inte tillfyllest i alla delar. Bland annat konstaterar nämnden att proven från provpunkterna SW 1809 och SW 1810, som ligger nära transformatorstationen på Vivstavarvsområdet, inte har analyserats med avseende på dioxiner, PCB.

Sökande behöver visa hur de planerade åtgärderna ska utföras för att inte leda till spridning av föroreningar och inte bygga fast föroreningar, att nya massor som förs på plats är rena och inte återförorenas. Sökande behöver visa hur provtagning av mark och massor planeras att ske och redovisa hur förorenade massor ska omhändertas. Nämndens utgångspunkt är att efterbehandlingsåtgärder ska ske till nivån MKM, mindre känslig markanvändning.

Miljö- och byggnadsnämnden tillstyrker, efter en sammanvägd bedömning av de nya ledningar som ska uppföras och borttagande av kopplingsstationen, ansökan med följande tillägg.

Ett beslut ska utformas så att det får tas i anspråk först när det står klart att de nya kraftledningarna behövs för elintensiv verksamhet på industriområdet.

Beslutet ska innehålla upplysning om att en anmälan enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska göras i särskild ordning till miljö- och byggnadsnämnden.”

Till innehållet i denna tjänsteskrivelse har miljöinspektör Anna Norgren och planarkitekt Håkan Eriksson bidragit.

*Protokollsutdrag till:
Energimarknadsinspektionen, registrator@ei.se
(med angivande av inspektionens dnr i ämnesraden)
Kommunstyrelsen*

Exp 27/9 2019